

PRAKTISK PRØVE PÅ EN ARBEJDSDAG

TURISME, KULTUR OG FRITID - FRITID / IDRÆT

Eksemplet er udarbejdet for Styrelsen for
Undervisning og Kvalitet juni 2021 af lærere fra FGU
Aalborg.
Lærere fra FGU Østjylland har bidraget med
sparring.

Planlægning og formalia.....	3
Fagligt tema.....	3
Undervisningen: Præstationsstandarder og faglige mål.....	3
Beskrivelse af undervisningen og kort introduktion til prøven.....	4
Bedømmelseskriterier.....	5
Prøvens varighed.....	6
Eksaminationsgrundlag.....	6
Bedømmelsesgrundlag.....	7
Bedømmelse og vægting.....	7
Selve prøven.....	9
Beskrivelse af prøvedagen.....	9
Tjekliste – Forberedelse af eleverne.....	11
Forberedelse af eleverne til den praktiske prøve.....	11
Tjekliste – Praktiske opgaver før prøven.....	12
Navneliste/oversigt over evt. grupper.....	12
Hvad skal lærer sende til censor?.....	12
Klargøring af lokaler og udstyr.....	12
Øvrige opgaver.....	12
Tjekliste til prøvedagen - Forventninger og roller.....	13
Forventningsafstemning med censor.....	13
Eksaminators rolle under prøven.....	13
Censors rolle under prøven.....	13
Votering og formidling af karakteren.....	13
Tjekliste – Praktiske opgaver efter prøven.....	14
Aflevere karakterlister til administrationen.....	14
Opbevare notater et år efter prøven.....	14
Rydde op i lokalet/lokalerne efter prøven.....	14
Evaluerings.....	14

PLANLÆGNING OG FORMALIA

FAGLIGT TEMA

Undervisningen og prøven foregår på idrætslinjen i det faglige tema Turisme, kultur og fritid.

UNDERVISNINGEN: PRÆSTATIONSSTANDARDE OG FAGLIGE MÅL

PRÆSTATIONSSTANDARDE FGU - NIVEAU 3 FRA FAGBILAGET

Eleven kan:

- planlægge og gennemføre produktion/service i et professionelt miljø i en rutinemæssig eller kendt situation, alene og i samarbejde med andre
- selvstændigt sætte sig ind i forhold, der er nødvendige for den aktuelle produktion/service, og kan kommunikere med andre derom
- udvise fleksibilitet og omstillingsevne

FGU AALBORGS KONKRETISERING AF FAGBILAGETS MÅL I FORM AF VIDEN, FÆRDIGHEDER OG KOMPETENCER SOM ELEVEN SKAL KUNNE UDVISE:

Eleverne arbejder selvstændigt og har opnået viden, færdigheder og kompetencer inden for følgende områder:

- forskellige redskabers anvendelse i en bred vifte af sportsgrene
- sikkerhedskrav inden for fritid/idræt
- viden og forståelse for kvalitetssikring og -krav
- planlægning, organisering og udarbejdelse af produktion inden for fritid og idræt, fx i form af programmer inden for en række idrætsgrene og boldspil
- planlægning og tilrettelæggelse af aktiviteter både alene og i samarbejde med andre
- ansvar for samarbejde og trivsel, både i egen gruppe, og i forhold til egne og/eller gruppens elever
- ændring af planer ved nyopdukkede udfordringer og uventede situationer
- viden om uddannelses- og beskæftigelsesområder inden for det faglige tema

BESKRIVELSE AF UNDERVISNINGEN OG KORT INTRODUKTION TIL PRØVEN

I gennem forløbet og i perioden op til prøven har eleverne inden for fritid/idræt øvet sig i at lave elevprogrammer med forskellige boldspil, hvor de både har øvet den teoretiske del og den praktiske del.

Vi har arbejdet meget med den teoretiske og den skriftlige del, med det formål at eleverne skal lære at planlægge og gennemføre en produktion inden for fritid og idræt, fx ved at beskrive et program, bl.a. med fokus på de korrekte fagudtryk og fokus på at kvalitetssikre både produktet (programmet) og processen (selve boldspillet, inkl. opvarmning). De elever, der skal til prøve, har intensivt trænet instruktørrollen.

I gennem undervisningen har der været fokus på elevaktivitet og praktiske opgaver, bl.a. udarbejdelse af det skriftlige program. Formål har her været at træne eleverne i at udarbejde deres egne arbejdsredskaber, når de skal fungere som instruktør. En af vores undervisningsmetoder er sidemandsoplæring, både teoretisk og praktisk, hvor vi sammensætter eleverne i par og grupper ud fra en pædagogisk og faglig vurdering af deres forudsætninger.

LIDT OM PRØVEN

Prøven er en gruppeprøve med tre elever. Eleverne får udleveret deres prøveopgave ved dagens start. Den "produktionsopgave", som eleverne skal lave, er et skriftligt program i boldspil (volleyball) og gennemførelse af en volleyballkamp. Det betyder, at det program, som eleverne udarbejder, skal de efterfølgende bruge i praksis over for en flok FGU-elever.

Programmet skal eleverne udarbejde i fællesskab efter en skabelon, som udleveres sammen med prøveopgaven.

Slutteligt skal de både evaluere volleyball-sessionen sammen med deres elever, og de skal lave selvevaluering (begge dele også i henhold til programmet)

BEDØMMELSESKRITERIER

BEDØMMELSESKRITERIER I FAGBILAGET

Ved bedømmelsen lægges der vægt på:

- at kvaliteten af den praktiske produkt/serviceydelse lever op til den stillede opgaves krav
- eksaminandens viden inden for kulturproduktion, oplevelse og service
- eksaminandens evne til at medvirke/indgå i dialog om kultur og arbejdsprocesser inden for fagområdet
- eksaminandens evne til at kunne handle selvstændigt og i samarbejde i forhold til forskellige opgaver, der knytter sig til produktion/oplevelse/service i den stillede opgave
- eksaminandens evne til at tage ansvar for arbejdsprocesser og søge relevant vejledning, herunder brug af netværk og samarbejdspartnere;
- valg af relevante materialer, redskaber og værktøj i forhold til den stillede opgave
- at eksaminanden udtrykker sig i relevant fagsprog, der hører til produktionen
- at eksaminanden forholder sig kritisk til om produktet kan sælges til en kunde, som det er, eller gøre rede for, hvilke forbedringer og korrektioner, der skulle til, for at give produktet/produktionen format og gøre produktet/produktionen salgbar
- at eksaminanden udtrykker sig om miljøhensyn, bæredygtighed og sikkerhed i forhold til opgaven

De konkretiserede bedømmelseskriterier FGU – niveau 3 i henhold til FGU Aalborgs konkretisering af bedømmelseskriterierne i Turisme, kultur og fritid, i temaet Fritid og emnet boldspil:

Overordnet bedømmes eksaminanden på, hvordan han/hun løser den stillede opgave (den teoretiske del, den praktiske del og evalueringen), og om eksaminanden kan udføre selvstændigt arbejde og refleksion over sit eget arbejde med fokus på følgende punkter:

Eksaminanden:

- kan redegøre og argumentere for sine valg i det udarbejdede program (som bruges til at planlægge, gennemføre og evaluere programmet)
- kan forklare målgruppen om træningsprogrammet, samt begrunde de tilhørende øvelser og svare på spørgsmål fra målgruppen
- kan organisere og lede dagens program i samarbejde med sin gruppe

- har viden om, hvad der skaber et godt samarbejde og har evner og vilje til at samarbejde i praksis
- kan tage ansvar for et givet træningsprogram (produktions-/projektforløb) og søger vejledning/inspiration på nettet, sit netværk og samarbejdspartnere
- har viden om redskaber og rekvisitter og kan anvende dem i praksis
- kan udvælge og anvende de relevante redskaber og rekvisitter til undervisningen i den aktuelle opgave (produktions-/projektforløb)
- kan bruge og forstå mening af fagord brugt i dagens program
- kan se realistisk på kvaliteten af sit program:
- kan reflektere, analysere og redegøre for relevante faglige problemstillinger
- kan give feedback på dette
- kan se kritisk på sit program og redegøre for nødvendige forbedringer og korrektioner, der skal foretages fremadrettet
- kan forholde sig til sikkerheden ved den aktuelle målgruppe i den givne aktivitet (produktions-/projektforløb) samt forklare og begrunde sikkerhedsregler for målgruppen

PRØVENS VARIGHED

Prøven varer 6 timer, fra kl. 8.00 til 14.00 (inkl. transport frem og tilbage, FGU Aalborg, Sohngårdsholmsvej 51, 9000 Aalborg – Idrætscentret Gigantium, Willy Brandts Vej 31, 9220 Aalborg Øst).

EKSAMINATIONSGRUNDLAG

Eksaminationsgrundlaget er den praktiske prøveopgave. Den er beskrevet i et opgaveark med en tilhørende skabelon til et program, som skal udfyldes af eksaminanderne under prøven.

Prøveopgaven lyder som følger:

- I skal gennemføre en undervisningslektion i boldspillet volleyball med et hold FGU-elever
- derfor skal I lave et elevprogram inden for boldspillet volleyball
- programmet skal laves i vedhæftede skabelon
- ud fra jeres skriftlige program skal I gennemføre en træningslektion i praksis med jeres elever
- efter træningslektionen skal I evaluere lektionen med jeres elever og lave egen evaluering.
- I skal følge spørgsmålene i skabelonen

Det er en gruppeprøve, hvor de tre elever, der skal til prøve, skal løse opgaven i fællesskab.

Se:

Bilag 1: Opgavearket hvor prøveopgaven er beskrevet mere uddybende.

Bilag 2: Den tilhørende skabelon til program.

BEDØMMELSESGRUNDLAG

Bedømmelsesgrundlaget i henhold til fagbilaget:

- Bedømmelsesgrundlaget er det fremstillede produkt/event og/eller udført serviceydelse og arbejdsprocesser, samt eksaminandens mundtlige præstation ved eksaminationen.

Det konkrete bedømmelsesgrundlag i denne prøve er:

- Det fremstillede produkt (det skriftlige program)
- Den praktiske gennemførelse af programmet
- Arbejdsprocessen i løbet af dagen, både under den teoretiske og praktiske del
- Den mundtlige præstation under prøven.

BEDØMMELSE OG VÆGTING

Der bedømmes bestået /ikke bestået.

I henhold til fagbilaget gives bedømmelsen på baggrund af en helhedsvurdering af eksaminandens samlede præstation (produkt, arbejdsproces og faglig samtale).

Dette gælder også ved den konkrete prøve, hvor produkt og arbejdsproces vægtes med 75% og faglig samtale vægtes med 25% i henhold til FGU Aalborgs interne bedømmelsesplan.

SELVE PRØVEN

BESKRIVELSE AF PRØVEDAGEN

Ved den praktiske del af prøven deltager andre FGU-elever.

Prøven foregår fra kl. 8.00 til 14.00. Eksaminanderne tilrettelægger selv, hvornår de holder pauser.

Eksaminanderne møder senest 15 minutter før, hvor de gør deres computere klar i lokalet og sørger for at deres computere er indbyrdes forbundet.

Eksaminanderne skal medbringe:

- Egen computer, hvis eksaminanden ønsker at bruge sin egen (ellers stiller skolen computer til rådighed), samt øvrige materialer, arbejdsportfolio, og skriveredskaber
- Idrætstøj og -sko.

Eksaminator udleverer opgaven og sikrer sig, eksaminanderne har forstået den.

Følgende materialer og udstyr er tilgængelige: Computere, internettet, mapper, arbejdsportfolier, mv. samt alle redskaber til brug ved volleyballspillet.

Prøven foregår som følger:

Kl. 08.00 – 10.00: Prøven begynder kl. 08.00, hvor eksaminanderne får udleveret prøveopgaven med skabelon til programmet.

Herefter har eksaminanderne ind til kl. 10.00 til at udarbejde programmet (= den teoretiske del af prøven). Undervejs samarbejder eksaminanderne om opgaveløsningen, de bruger deres materialer, arbejdsportfolio, mv. og søger evt. inspiration på nettet. Eksaminanderne samtaler, diskuterer og aftaler nærmere omkring udarbejdelse af programmet.

Mens eksaminanderne arbejder med den teoretiske del, er eksaminator og censor til stede. De observerer og gør notater. De stiller spørgsmål til eksaminanderne, spørgsmål der giver eksaminanderne mulighed for at indgå i faglige samtaler med eksaminator og censor. Her spørges ind til eksaminandernes viden og overvejelser omkring boldspillet, herunder opvarmning, teknisk træning, regler, udstrækning, tilbagemeldinger. Eksaminator sikrer, at alle eksaminander får taletid.

Spørgsmål, der stilles, kan fx være (listen er ikke uddybende):

- Hvorfor skal I varme op, inden I går i gang med at spille volleyball?
- Hvad vil I gøre, hvis nogle af deltagerne mister koncentrationen?
- Hvad vil I gøre, hvis nogen aldrig har prøvet at spille volleyball før?
- Hvordan vil I forklare deltagerne reglerne?
- Hvilke muskelgrupper strækker?
- Hvilke overvejelser gør I jer omkring holddannelse?
- Hvordan motiverer og engagerer I jeres deltagere?

KL.10.00 – 11.00: Eksaminanderne afleverer deres fælles program til eksaminator kl. 10.00.

Eksaminator sørger for printning af programmet til eksaminanderne og til eksaminator og censor. Eksaminanderne skal finde og udvælge de redskaber og rekvisitter, de har brug for i programmet, og som medbringes til Gigantium. Rekvisitterne findes i skolens idrætssal, som eksaminanderne kender.

Herefter er der fælles afgang til Gigantium, hvor eksaminanderne er vant til at komme og kender faciliteterne. Der klædes om i Gigantium.

KL. 11.00 – 12.45: Eksaminanderne gennemfører programmet i Gigantium.

De skal gennemføre en undervisningslektion i volleyball med et hold på ca. 15 FGU-elever.

Programmet skal indeholde:

- Opvarmning
- Teknisk træning
- Forklaring af regler
- Volleyballkamp
- Udstrækning
- Til slut: Evaluering og tilbagemeldinger sammen med holdet.

KL. 11.00 – 12.45: Eksaminator og censor observerer og gør notater undervejs.

KL. 12.45 – 13.00: Eksaminator og censor stiller spørgsmål til det gennemførte program.

KL. 13.00 – 13.15: Eksaminanderne rydder op, og eksaminator og censor går afsides for at votere.

KL. 13.15 – 13.30: Eksaminanderne kaldes til side individuelt og får deres bedømmelse og begrundelse for bedømmelsen (bestået/ikke-bestået).

KL.13.30 – 14.00: Herefter er prøven slut, og der er afgang retur til FGU Aalborg, hvor der ryddes endeligt op i lokalet og redskaber og rekvisitter stilles på plads.

TJEKLISTE – FORBEREDELSE AF ELEVERNE

Tjeklisten er vejledende og til inspiration.

FORBEREDELSE AF ELEVERNE TIL DEN PRAKTISKE PRØVE	TJEK
<ol style="list-style-type: none"> 1. Præsentation og gennemgang af eksempler på prøveopgaver 2. Præsentation og gennemgang af bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier 3. Præsentation og gennemgang af hvordan prøvedagen skal foregå, inkl. praktiske oplysninger om mødetider, pauser, forplejning, mv. (jfr. punktet "Kort beskrivelse af prøvens forløb") 4. Præcisering af at både lærer og censor er til stede hele dagen, hvor de observerer, stiller spørgsmål og gør notater. 5. Præcisering af at læreren under prøven er eksaminator og eleverne eksaminander 6. Præcisering af at eleverne kaldes ind individuelt ved dagens afslutning, hvor de får deres bedømmelse og begrundelse for bedømmelsen 7. Konkrete aftaler med elever der har særlige vilkår 8. Øvrige supplerende tryghedsskabende tiltag (fx hvis nogle elever har særlige udfordringer, der kræver særlige hensyn) 9. Ved gruppeprøve laves endelige aftaler omkring grupper (hvis eleverne har arbejdet i grupper i dagligdagen, og ønsker at komme til prøve i gruppe). Tjek i det relevante fagbilag om gruppeprøve er en mulighed. 10. Oplysninger om regler og muligheder i tilfælde af at eleven kommer for sent, bliver syg, udebliver uden grund, snyder, mv. 11. Oplysninger om klagemuligheder	

TJEKLISTE – PRAKTISKE OPGAVER FØR PRØVEN

Tjeklisten er vejledende og til inspiration.

NAVNELISTE/OVERSIGT OVER EVT. GRUPPER	TJEK
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sørg for der foreligger navneliste og oversigt over evt. grupper 2. Skal udleveres til eleverne inden prøven	
HVAD SKAL LÆRER SENDE TIL CENSOR?	TJEK
<p>Følgende bør være censor i hænde senest 5 arbejdsdage før prøvedagen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prøveopgaverne 2. Bedømmelseskriterierne 3. Den korte beskrivelse af undervisningen 4. Prøvedagens længde 5. Navneliste og evt. oversigt over grupper <p>Lav eventuelt et tjek på om der er styr på de administrative opgaver i relation til censor på egen skole.</p>	
KLARGØRING AF LOKALER OG UDSTYR	TJEK
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sørg for lokale/lokaler er klar til prøvedagen og skiltning på døre 2. Sørg for klargøring af udstyr, materialer, internetforbindelse, mv. 3. Sørg for et lokale, hvor eksaminator og censor kan mødes om morgenen, og hvor I kan trække jer tilbage for at votere, samt hvor eleverne kan komme ind og få deres bedømmelse. <p>NB. Husk lægetaske, inkl. isposer og sportstape</p>	
ØVRIGE OPGAVER	TJEK
<ol style="list-style-type: none"> 1. Lav eventuelt interne aftaler med øvrige medarbejdere, fx vedr. elever med særlige vilkår 2. Lav eventuelle øvrige aftaler med øvrige aktører 3. Sørg eventuelt for bestilling af forplejning /eller sikre det er gjort 4. Få styr på hvem der er prøveansvarlig under prøveforløbet (i tilfælde af der opstår situationer, der kræver hjælp) <p>NB. Lav aftaler med de elever der skal deltage i boldspillet</p>	

TJEKLISTE TIL PRØVEDAGEN - FORVENTNINGER OG ROLLER

Tjeklisten er vejledende og til inspiration.

FORVENTNINGSADFØLGENDE MED CENSOR	TJEK
Der bør afholdes telefonisk møde med censor i god tid inden prøven for at skabe fælles forståelse for prøvens væsentlige forhold, jfr. Punkterne nedenfor. Desuden er det vigtigt at mødes med censor i god tid på selve prøvedagen, så i har tid til at følge op på telefonsamtalen og afklare eventuelt nye spørgsmål, der er dukket op efter telefonsamtalen.	
EKSAMINATORS ROLLE UNDER PRØVEN	TJEK
Læreren er eksaminator og leder prøven. Eksaminator skal sikre, at gennemførelse og bedømmelserne foregår efter reglerne, samt at eksaminanderne har forstået bedømmelsen og begrundelsen herfor. Både eksaminator og censor har en anerkendende tilgang til eksaminanden under prøven, og begge bidrager til at skabe tryghed for eksaminanden.	
CENSORS ROLLE UNDER PRØVEN	TJEK
Det aftales, i hvilket omfang censor deltager aktivt i eksaminationen. Censors officielle opgaver er at <ul style="list-style-type: none"> • påse at prøverne afholdes efter gældende regler • medvirke til og påse, at eksaminanderne får en ensartet og retfærdig behandling • at eksaminanderne får en pålidelig bedømmelse, der er i overensstemmelse med reglerne om karaktergivning og øvrige regler for uddannelsen. Både eksaminator og censor har en anerkendende tilgang til eksaminanden under prøven, og begge bidrager til at skabe tryghed for eksaminanden	
VOTERING OG FORMIDLING AF KARAKTEREN	TJEK
Eksaminator og censor bør aftale på forhånd – afhængig af antallet af eksaminander – hvor lang tid de forventer at bruge på votering og meddelelse af karaktererne til eleverne ved slutning af prøvedagen. Censor og eksaminator voterer og giver en fælles bedømmelse. Herefter kommer eleverne ind enkeltvis og får deres karakter af eksaminator samt begrundelse herfor. I tilfælde af uenighed ved karakterskalaen Bestået / Ikke bestået er censors bedømmelse afgørende.	

TJEKLISTE – PRAKTISKE OPGAVER EFTER PRØVEN

Tjeklisten er vejledende og til inspiration.

AFLEVERE KARAKTERLISTER TIL ADMINISTRATIONEN	TJEK
Udfyldte og underskrevne karakterlister afleveres til administrationen af eksaminator og censor i fællesskab (Og/eller sikre de er korrekt indskrevet i skolens system, fx Uddata)	
OPBEVARE NOTATER ET ÅR EFTER PRØVEN	TJEK
Både censor og eksaminator skal gøre notater om præstationen og karakterfastsættelsen til personligt brug ved udarbejdelse af en udtalelse i en eventuel klagesag. Notaterne skal opbevares i 1 år og i overensstemmelse med GDPR-reglerne. Tjek eventuelt om din egen skole har procedurer for dette.	
RYDDE OP I LOKALET/LOKALERNE EFTER PRØVEN	TJEK
Som udgangspunkt rydder eksaminanderne selv op efter prøven. Eksaminator sikrer det er gjort og/eller foretager de sidste fornødne oprydningsopgaver	
EVALUERING	TJEK
Evaluerings af forløbet og prøven, sammen med team og leder, samt med eleverne hvis det er muligt	